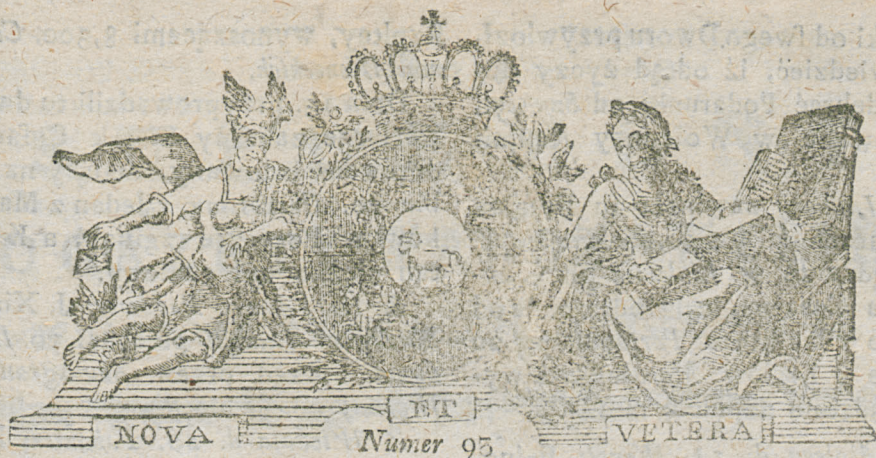

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 19. LISTOPADA ROKU 1791.

Z Warszawy d. 19. Listopada.
SESSYA SEYMOWA CCCXCIV.

Dnia 15. Listopada.

Po Zgaśnieniu Sessyi Seymowej przez JP. Marszałka Konf. Koron: czytał JP. Sekretarz Seymowy Kontynuacją Projektu o przedaży Królewsczyzn od Deputacji Konfytucyjney przyniesionego; po którego przeczytaniu, niektórzy z JJ. PP. Seymujących, zdania swoje oświadczały, tak za Projektem Przedaży Starostw, jako też y przeciw takowemu Projektowi; nakoniec Sessya Solwowano na Czwartek na godzinę 10. to jest na dzień 17. Listopada.

Z Carogrodu d. 22. Wrześ: Charge d'Affaires Dworu Wiedeńskiego, który w czasie niebytności Barona de Herbert tu ma rezydować, w lada dzień jest spodziewany.

Pan Testa, y jeszcze dway Thumacze inni, którzy na Kongressie

w Szysztowie naydowali się, otrzymali od Porty prócz 20. Piastrow, które każdemu z nich przez ciąg tamecznego bawienia się swojego płacono na dzień, w podarunku ieszcze 2,500. Piastrow. Każdy zaś z Ministrów Zagranicznych przytonnych w Szysztowie na Kongressie, prócz pieniędzy na stoł, które wynosiły na każdy Miesiąc 7,500. Piastrow, odebrał nadto Present od 30,000. Piastrow. Margrabiemu Lucchesini, W. Sultan, osobny ieszcze Podarunek od 35,000. Piastrow ofiarował.

Z Tanger d. 19. Wrześ: Cesarz Marokański kazał Szwedzkiemu Pułkownikowi de Rosenstein, który Po-

darunki od swego Dworu przywiozł, zapowiedzieć, iż odtąd życzy sobie odebrać Podarunki od *Szwecyi*, mianowicie w *Woienney Amunicyi*.

Z *Lizbony* zawinela tu Fregata z Podarunkami y z 50,000. *Piastrami*. Pieniądze te w *Lizbonie* pożyczone dla Cesarza, będą odtrącone od owego *Cia*, które *Portugalczycy* za Zboże z *Kraioń Marokańskich* wprowadzone zapłacić muszą.

Z *Algieru* d. 21. *Wrześ*: Pełnomocnik *Hiszpański* Pan *La Rea*, po zleceniach Dworu swego, odebrał od *Deya Algierskiego* pozwolenie, przy ustąpieniu z *Oran*, na wyrowadzenie ztamtąd wszelkiey *Artyleryi* y *Amunicyi*, y na rozebranie *Bateryi*, y nowych *Fortyfikacyi*. Pozwolił mu oraz *Dey Algierski* na ustanowienie w *Oran* y *Mazalquivir* *Handlowey Kompanii Hiszpańskiej*, dla zakupuienia przed wszystkimi innemi *Narodami* wszelkiego *Zboża*, *Wielny*, *Drzewa &c*: od *Beya de Mascará*, w teyże cenie, którą owe *Narody* za wspomniane *Artykuły* dawać zechcą. Za ten *Przywilej*, *Kompania* musi co dwa *Miesiące* płacić 2,000. *Algierskich Cekinow*. *Kompania* otrzymała także pozwolenie na zakupienie od *Murzynow* corok 200. *Łasztów Zboża*. Za ten *Przywilej* drugi, pretendował *Dey* z początku 500,000. *Piastrów*.

Dnia 24. przybyła tu Fregata *Wenecka* z rocznemi Podarunkami

Rzpltey, wynoszącemi 8,500. *Cekinow Weneckich*.

Dnia 15. przyprowadzili tu dway *Korсарze* zabrany *Statek Cesarzski* drzewem ładowany, mający na sobie 20. *Chrześcian*. Jeden z *Maytków* w *Półtyczce* zginął, a *Kapitan* ciężko był raniiony.

Z *Hagi* d. 29. *Paździer*: *J. Xiążd Maury* z *Bruxelli* pojechał do *Leodyum*. Zkąd przez *Akwisgran* y *Worms*, uda się do *Rzymu*.

Z *Wiednia* d. 26. *Paździer*: *Hospodar Wołoski* *Xiążę Tysilanti*, który dotąd jako *Jeniec* na *Zamku w Brünne* był osadzony, po zawartym teraz *Pokoju*, na wolność został wypuszczony, y na dniu 18. z *Brünn* przez *Prezburg* do *Carogrodu* pojechał.

Od dnia 1. *Listopada*, żaden z *Officerów*, czy *Garnizonem* tu stojący, czyli za *Urlopem* tu będący, pokazać się więcej nie ma w *Cywilney Sukni*.

Z *Erlangi* dnia 28. *Paździer*: Na dzień 6. *Grudnia*, ogłoszono *Zjazd Powszechny Cyркуlu Frankońskiego*, na którym, między innemi, zatrudnić się mają *urządzeniem* względem *Ubogich*, tudzież *ulepszeniem* *Stanu Cywilnego* y *Moralnego* *Zydlow*.

Z *Paryża* d. 28. *Października*. Na *Sessyi* *Narod*: *Zgromadzenia* dnia 25. rozmaite znowu zdania względem *Emigrantow* oświadczone; ale decyzya w tey materyi ostateczna w przyszły dopiero *Piątek* jest spodziewana.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W SOBOTĘ DNIA 19. LISTOPADA R. 1791.

Z Warszawy dnia 19. Listopada.

SESSYA SEYMOWA CCCCXCVI. Dnia 17. Listopada.

JP. Marszałek Seymowy Zegaił Sessyą do Materyów Ekonomicznych, iako w tyg-
dniu tym, który do takowych Materyi jest przeznaczony.

Czytał JP. Sekretarz Seymowy Projekt zalecający Kommissyi Skarbowey, uczynienia
popraw następujących omyłek w *Lustacych Dymów* niektórych, przez nowe tychże *Dymów*
Ziustrowanie. Po uczynionych niektórych odmianach y poprawach, tenże Projekt jednomyśl-
nością przyjęty został.

JP. *Krzysztof Woliński*, na mocy *instrukcyi* Województwa swoiego, dopraszał się o przenie-
szenie Kontraktów z Miasta Dziedzicznego *Dubna*, do Miasta Rzętley *Łucka*, y w tej mierze
podał od siebie Projekt; który przeczytany, wzięty został do Deliberacyi.

Czytał potym JP. Sekretarz podane myśli ściągające się do Projektu sprzedaży *Starosw*;
które do Deliberacyi wzięte zostały.

Sessyą Solwowano na dzień następujący, na godzinę 10.

Z *Paryża* dnia 28. *Pazdziernika*. Biskup Nowy *Paryski*, chętnie
chciał Ciało *S. Genowefy Patronki Paryża*, kazać przeprowadzić do
Katedralnego Kościoła z Kościoła teyże Świętey, gdzie miejsce na
Pogrzeb dla Wielkich Ludzi *Francyi* ma być przeznaczone; ale Mie-
szkańcy owego Wydziału, gdzie stoi Kościół *S. Genowefy*, przeszkod-
zili zamiarom tegoż Biskupa, który radby przez to, więcej ludzi
przyciągnąć do Kościoła swego Katedralnego pustego, bo w nim teraz
prawie nikt nie bywa.

Niektórzy Mieszkańcy z Parafii *S. Sulpcyusza* uskarżali się przed
Zgromadzeniem Narodowym, że w ich Parafii tak wiele Sekretnych
Ślubów Mażeńskich, y Chrzostów dzieie się teraz. Prezydujący odpo-
wiedział im: iż Natura przeznaczyła owe rzeczy ku Radości Ludzi,
y ażeby owi Mieszkańcy do takich interesów nie mieszcali się. Gdzie
tu *Chrześcijańska Religia*?

Właśnie teraz odbieramy o Insurrekcyi w *Cap* na Wyspie *St.*
Domingo wiadomość z *Bordeaux* przyślaną, zawartą w Liście pisa-

nym od *Generalnego Kolonialnego Zgromadzenia* do *St. Domingo* do *Municypalności* w *Cayes* pod dniem 23. Sierpnia z *Cap* datowanym, iak następuje: „ Kwapiemy się z doniesieniem o nieszczęśliwych „ przypadkach, które tu zdarzają się. Od kilku dni *Niewolnicy* *Czar-* „ *ni* skupiwszy się do gromady, pustoszą wszystko ogniem gdzie się „ tylko obracają; zabijają *Ludzi Białych*, którzy tylko im się na- „ wliają, y zabierają do siebie wszelką *Bróń*, iaką leno dostać „ mogą. Okolice *de Cut y Limbè* jest to Centrum ich gwałtów y „ okrucieństwa. Zdaie się, iakoby zrobili powszechny *Spisek* po „ *Wyspie* całej. Tymczasem ruszyły już *Wojska Linijowe* y *Pa-* „ *tryotyczne* przeciwko owym *Negrom*, których przy *Ataku* pier- „ wszym około 100. na placu zabitych legło, reszta ucieczką schro- „ niła się; wszakże umykających cożywo gonią y ścigają. Mieycie się „ *W. Panowie* zatem na ostrożności. „ Jest to skutek *Wolności* y *Ro-* „ *wności Człowieka* przez *Nową Francuską Konstytucyą* ustanowioną.

Z Bruxelli dnia 30. *Października*. Nietylko w *Kraju* naszym jest jeszcze wiele osób nieukontentowanych, ale y przy granicach ze- brało się nie mało takich *Malkontentów*, między ktoremi są także y *Ludzie* z *Narodów* innych. Pilne zatem na tych wszystkich tu baczenie dają; y nasz *Rząd*, iak pogłoska niesie, uczynił już tutey- szemu *Holenderskiemu* *Ministrowi* *Propozycyą* względem ścisleyszego związania się z *Generalnemi Stanami* *Rzpltey Holenderskiej* dla wczes- nego zabezpieczenia wszelkiemu niebezpieczeństwu z wspomnionego *Malkontentów* skupienia się uniknąć mogącemi. *Stany Generalne* już miały *deliberować* nad tym, y swą *Rezolucyą* przez *Kuryera* tu przyśłały.

Z Hagi d. 1. *Listop*: *Emigranci Francuscy* obśtalowali w *Leodyum* na kilka tysięcy sztuk broni.

Francuski *Chargé d'Affaires* *Pan Genot* w *Peterzburgu* nayduiący- się, na dniu 11. *Października* nie pokazał się publicznie jeszcze u *Dwora*, ponieważ wtedy w owym *Charakterze* jeszcze uznany nie był.

Z Wiednia dnia 26. *Października*. Potwierdza się wieść, że *Forteca Orfowa Nowa*, na dniu 6. tego *Miesiąca* *Turkom* nazad została powrócona. Toż miało się stać względem *Belgradu*, na dniu 8. ale *Basza de Nissa* nominowany na *Gubernatora Belgradzkiego*, nie mógł z *Miasta Nissy* dla wszczętego tam rozruchu wyiechać, y na czas umówiony przybyć; zaczym oddanie *Belgradu* do dalszego czasu odłożono.

Z Lizbony d. 6. *Paźdz*: *Xiąże de Cadaval* z *Domu Braganza*, poy- mie za *Małżonkę* *Xiężniczkę de Montmorenci Luxemburg*, *Corkę* *Xią-*

żęcia *Frąncuskiego* tegoż imienia, nie spełna ieszcze 13. lat mającą. Wczora wieczorem podpisano Kontrakt Małżeński w obecności Ministrów Stanu. y większey części Posłów Zagranicznych.

Z *Neders d. 16. Paździ.* Wczora JP. *de la Fayette* przejeżdżał tędy do *Auvergne*, gdzie nie długo także zabawić myśli. Zyczy sobie zostać Prezydentem Miasta *Paryża*, y Agentów swoich tam zostawił, którzy w tym interesie pracują za nim. W drodze rozdawał on Kopie Listu od Cesarza pisanego do Króla *Francuzów*, gdzie winszuje mu przyjęcia *Konstytucyi*.

Z *Koblenc d. 31. Paździ.* JX. *Maur* y zawczora tu przyjechał, zabawi u nas tylko przez 4. dni, y dopiero puści się w dalszą do *Rzymu* drogę. Tenże JX. *Maur* tu zapewnił, że nowa *Konstytucya Francuska*, nie potrwa do przyszłego Lutego.

Wczora y zawczora, znowu tu 208. *Frąncuzów* Emigrantów przyjechało.

Hrabiowie *Prowancyi* y *Artezji* Bracia Króla *Francuskiego*, wyraźnie dali Ordynanse, ażeby Woienne Ekwipaże gotowe były na dzień 20. Listopada. Coraz tu spodziewaia się ieszcze Posłków od niektórych Mocarstw.

W *Koblenc* teraz daleko więcej jest Mieszkańców *Francuzów*, a niżeli *Niemców*. Leybgwardya Królewska (*Les Gardes de Corps*) składa się z 800. Ludzi. Muszkietery, *Gens d'Armes*, y Lekkie Chorągwie, także już są w liczbie znaczney. Kompania z Szlachty *d'Auvergne* jest nayliczniejsza. Xiążę *de Nassau* y JP. *de Calonne*, Negocyaacye czynią przy innych Dworach.

Z *Wiednia d. 29. Października*. Papieski Nuncyusz JX. *Caprara*, zostanie Kardynałem y Spowiednikiem Cesarzowej Jeymci.

Dnia 22. tego Miesiąca, Forteca *Belgrad* Turkom została nadad powrócona.

Z *Rzymu d. 15. Paździ.* *Francuski* *Chargé d'Affaires* Pan *Bernard*, odebrał rozkaz, ażeby w tym Charakterze, żadnych Listów, a z tym ani Listu nawet o przyjętej przez Króla *Konstytucyi* nie oddawał. Ma on tylko w *Rzymie* bawić iak Sekretny Agent Narodu *Francuskiego*. Papiież na żądanie Króla *Napolitańskiego*, zezwolił na zniesienie sławnego Klasztoru *Teatynów* w *Catanea*, y więcej ieszcze Klasztorów w *Sycylii* będzie skasowanych.

Przy dzisiejszey Gazecie rozdaie się *Addytament*, zawieraiący koniec Nowey *Konstytucyi* pod Tytułem: *Urządzenie Sądów Miejskich y Asekoryi*; y początek drugiey nowey *Konstytucyi* pod Tytułem: *Komisya Skarbowa Rzplcy Obojga Narodów*.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 19. Listopada Roku 1791.

Z Rezolucyi Sądów J.K.Mci Affessor: Kor. uwiadomia się niniejszym Obwieszczeniem Publiczność, y mających w tychże Sądach Sprawy, iż podług nowej Ordynacyi na mocy Prawa przez Sąd Affessoriski Kor. ułożony, wszystkie Sprawy do tegoż Sądu należące, tak nowo przybywające, iako y w Regestrach zaległe, nie podług dawnych Kadencyi, Regestrów Sprawom przepisanych, lecz podług nowego układu Ordynacyi, wcześnię iak przedtym będą do Sądzenia brane. Dla czego teraz każdy mający, lub chcący mieć w Sądach Affessor: Sprawę, niech się nie spóźnia do Kadencyi Spraw dawniejszymi Prawem oznaczonych, ale unikając popadnienia iakowemu uszczerbkowi w swej Sprawie, niech odtąd wcześnię da zlecenie Urzędowemu komu do pilnowania się w swej Sprawie, y stawiania w tymże Sądzie, albo sam pilnuje się, a będzie do Sprawy z Dokumentami gotowym.

Gdy JP. Ambroży Rakowski Starosta Sądowy Siężycki, dla przyspieszenia satysfakcyi Wierzycielom swoim, likwidacyą Długów od niego tymże Wierzycielom należących przedsięwziął, y taż Likwidacya po części z Dekretu Trybunału Koronnego Lubelskiego przez Urzędy Złazdowe na gruncie Dobrych gwaronki pod Berdyczowem rozpoczętą będą, dla nie stawiania się więcej Wierzycielow, do dnia 26. Miesiąca Listopada Roku bieżącego 1791. odwołana została, zaczyn obwieszczaiać się wszyscy Wierzyciele Prawa y Pretensye do wspomnianego JP. Rakowskiego Starosty Siężyckiego mający, aby niechybnie na terminie z Limity Rawali, też Pretensye y Summy Likwidowali; inaczej rygor Dekretem Trybunałskimi oznaczony, na nich pościągniony będzie.

W Kamienicy P. Mynkenbeka na Rogu Przedmieścia Krakow: naprzeciwko Statuy Zygmunta w Magazynie Pańa Ludwika Pietta y Kompanii, są Koperfztychy różne Angielskie, Francuskie &c: czarne y w kolorach, najslawniejszych Maystrów, z pierwszych Exemplarzów. Matakże Książki różne barzo rzadkie y ofoblwe, iako to: (1) Voyage Pittoresque de la France en 9. Vol: Czerw: Zł: 135. (2) Voyage Pittoresque de Naple & Sicile en 5. Vol: Czerw: Zł: 85. (3) Voyage Pittoresque de la Suisse en 2. Vol: Czerw: Zł: 60. Zwyż wyrażone Książki są pełne barzo dobrze zrobionych Koperfztychow, nayciekawszych Prospektow z ich opisaniami.

Z mocy Dekretu Sądu Kommissyi za Restrytem J.K.Mości do Sprawy JP. Szanowskiego Cześnika Łomżyńskiego z jego Wierzycielami y Debitorami wyznaczonego odprawiać się będzie z odwołania tegoż Sądu na Ratuszu Miasta Starey Warszawy Licytacya domów, iako to: Łaźni częścią murowaney, częścią drewnianey, przy Ulicy Tomka pod Nrem 2871. Browaru także częścią murowaney, częścią drewnianego, ze wszystkimi sekwizytami, przy Ulicy Solec pod 2973. dnia 6. Miesiąca Grudnia 1791. R. o godzinie 2. po południu przez osoby do tego z porządku Sądu wyznaczone.

Licytacya Kamienicy Prośnowskiej przy Ulicy Nowy Świat pod Nrem 1295. sytuowaney, z mocy Rezolucyi Sądow Woytow: y Ławniczych Jurzydykcyi Bożydar y Kalęczyna w miejscu Sądowym dnia 29. tego Miesiąca po południu o godzinie 3. odprawiać się będzie. Zyczący sobie kupic, może wcześnię swoją offerencyą w Kancellaryi teyże Jurzydykcyi zapisać y terminu Licytacyi attentować powinien.

Regestr ukradzionych rzeczy w Warszawie to iest: 10. Koszul Damskich, ditte 7. Męskich, 5. Prześcieradel, 10. Chustek, 8. par Jedwabnych pończoch, 1. Spodnica Kartunowa z salbaną dzierganą, 1. Dezahilka kartunowa, 1. Dymowa biała spodnica, 4. Par kieszzonek, 1. Salopa ałafowa czarna z futrem białym, 1. Srebrna tyżka stołowa, 1. Gredytorowa spodnica, 3. Lokcie cyny, 1. Srebrna tyżeczka od Ka. y, 1. Płaszcz Lokaycki popielaty, 1. Wachlarz biały z flomowey kości, 2. Muszlinowych chustek, 1. Zelalko do prasowania. Przysławca tego Złodzieia do Murgrabięgo Pałacu Borchowskiego, odbierze nadgrody Czerw: Zł: 5.

Sukcessorowie niegdy Sił: Tomasza Ruzickiego Rzeźnika, zapozwani są Edyktałnie do Sądu Woytow: y Ławni: Miasta Bielina przy Warszawie, aby z Dokumentami Legitymacyinami w przeciągu Tygodni czterech popisywali się y Sprawy rozpoczętey attentowali, a to pod odładzeniem onychże od Spadkowej Sukcesyi. Zaś Kredytorowie tegoż niegdy Sił: Ruzickiego, oraz Ur: Bogusza y Agnielzki pierwszego Ruzickiego a powtoronego Słubu Marr: są także pociągani, iżby Prawa y pretensye swoje w Kancellaryi Sądu Bielińskiego Likwidowali y do tegoż Sądu stawiali, a to pod odpadnieniem od tychże Pretensyi z nakazaniem wiecznego milczenia.

Na Seſſyi d. 26. dekreto-
wano między innemi, ażeby *Księga Kon-*
ſtytucyi, tak iak w *ſobie Niſzcy* w
Anglii, zawsze na Stole leżała, dla
poradzenia ſię ſey w wątpliwych
okolicznościach; daley ſtało czy-
nić odezwę publicznie do Uczo-
nych w Kraiu y za Granicą, aże-
by przyſłali uwagi ſwoie nad udo-
konsalntem *Księgi Praw Cywilnych*.

Na Seſſyi dnia 27. *l'Abbé Mulot*
donieſzony zoſtał iako Sprawca
wſzelkich rozruchów w *Awenionie*.
Czytano dopiero Dekret względem
Pogrzebu Pana *Mirabeau*, iak na-
ſtępuje: „Zgromadzenie Narodowe
„mając wzgląd na zaſługi nie-
„śmiertelne przez *Honoré Riquette*
„*Mirabeau* czynione Narodowi,
„dekretuje, że Skarb ma zaſtą-
„pić koſzt Pogrzebu tego. „Spod-
dziewamy ſię, że zoſtawia iſzcze
cokolwiek w Skarbie y na Pogrzeb
Królestwa *Francuſkiego*.

Odpowiedź *Pruſkiego Dworu* na
wiadomość, że Król przyjął *Kon-*
ſtytucyę, ma być ze wſzytkim nie-
mał zgodna z odpowiedzią *Angli* y
Stanów Generalnych Rzpłtey Holen-
deſkiej. W wspomnioney odpowie-
dzi, iak głoſzą, Dwór *Berliński* ży-
czy Królowi ſpokojności, a Króle-
ſtwu ſzczęſcia y błogoſławieſtwa.

Oczekiwany z *Wiednia* Kurjer,
także już przybył. Ceſarz z u-
kontentowaniem dowiedział ſię o
tym, że Król *Francuſki Konſtytucyę*
przyjął, y iako Panu *de Noailles*
oſwiadczył, ſpodziewa ſię, że wſzy-
ſkim Mocarſtwom innym miſa bę-

dzie ta wiadomość, y że teraz,
ſkoro Król *Jmć Francuſki* ieſt u-
kontentowany, każdy powinien być
kontent. Ceſarz przyjął Pana *de*
Noailles z znakomitą iuſkawością
y dyſtynkcyą.

Zamieszania w *Awenionie* nay-
poźniejsze, były daleko więkſze,
aniżeli rozumiano. Pan *Gourdain*,
który ſobie teraz przywłaſzcza ty-
tuł Dyrektora *Awenionu*, kazał da-
wać ognia między Lud, przez co
wielu Ludzi zabitych legło. Wię-
źniów oſadzonych po Więzieniach,
w nocy, 74. w liczbie zamordo-
wano; *Montes Pietatis* splondrowa-
no, złupiono Kościoły, y wſzelką
z tychże Kościołów *Argenteryą*
zrabowano.

Z *Paryſza* d. 28. *Paźdźier*: Po dro-
gach z *Paryſza* ku Granicom, ſnuie-
ſię teraz zawsze tak wielu ludzi, iak
bywało dawniey na drodze z *Pary-*
ſza do *Werſalu*. Mieszkańcy tych
Prowincyi, y mianowicie po wſiach,
tak przeciwko Emigrantom (któ-
rych oni ſpodziewają ſię wkrótce
powrotu z bronią przeciwko *Kon-*
ſtytucyi Francuſkiej) ſą roziaſtrzeni,
iż z tym ſię dali ſłyſzeć, że iak
tylko wiadomość odbiorą o Attaku
na *Francyę* rozpoczętym, tak nie-
odwłocznie zaraz, wſzyſtkie Maie-
tności Pańskie y Poſſeſſyje ſpuſto-
ſzą ogniem. Wreſzcie to ieſt rze-
czą niezawodną, że gdyby u nas
przyſzło do Wojny wewnętrzney (y
ten ieſt zamiar naſzych Emigran-
tów) tedy Hiſtorya żadnego przy-
kładu niepokaze, gdzieby ſprawio

ne było większe krwi rozlanie, iak się spodziewać trzeba po zaciętości umysłów większey części Mieszkańców Kraiowych, którzy mocno postanowieni są, prędzey zginąć, aniżeli dopuścić, ażeby *Konstytucya* miała być nadwerężona; a Szlachta też, woli paść trupem, aniżeli tak być haniebnie poniżoną. Gdy teraz y brak gotowych pieniędzy, y drogość chleba, y żywności niedostatek przemagaia u nas; zaczym każdy, naturalnie mówiąc, usiłuje z owych rzeczy do siebie przyciągnąć tyle, ile zagarnąć może, ażeby się załłonił od biedy y mizeryi. Urządzenia nawet względem zaradzenia skompości gotowizny poczynionych, cale nam się nie wiodą y nie szykuią; bo lubo codziennie w Mennicy tuteyszey biia na 800,000. sztuk Monety rozmaitey, pieniądze te jednak, iak tylko z pod stępla wychodzą, tak prętko znowu nikną, iż ani można postrzedz, ażeby choć małowiele z tey Monety cyrkulowało w Publiczności.

W Mieście *Lille*, Robotnicy około *Welny*, niechcieli dnia 26. tego Miesiaca w zapłacie przyiać małych *Affygnatów*, to iest pieniędzy papierowych, ale domagali się koniecznie gotowych pieniędzy, y rabunkiem pogrozili. Zebrano natychmiast Woysko. *Municipalność* atoli lekaiąc się, ażeby drudzy Robotnicy nie łączyli się z pierwszymi, przyitała do Kapitulacyi z

Robotnikami około *Welny*, y płaciła im przez połowę gotowemi pieniędzmi, a przez połowę *Affygnatami*.

Do *Valenciennes* y do *Lille*, powraca wielu Emigrantów; liczba atoli tych, którzy ieszcze wychodzą z Kraiu, daleko iest znacznieysza, aniżeli przybywających nazad. Podróżny ieden, na drodze z *Paryża* do *Flandryi*, 60. Powozów spotkał z samemi tylko Officerami; y wielu z tych, którzy powracaią, przyieżdżaią tylko po swe Dochody, y znowu wyieżdżaią. Xiaże do *Cosse* wyiechał teraz także za granicę. Pan *Danfe de Villoise*, wchodzący do *Akademii Nauk Wyzwolonych*, także Kray porzucił; niespodziewaliśmy się tego po tym Pisarzu sławnym. Wielu z przedniejszych naszych Emigrantów każą teraz sprzedawać swoje srebra, Biblioteki, Ruchomości &c.

W Poniedziałek Pan de *Luxembourg*, niegdy Kapitan przy *Leyb-Gwardyi* Królewskiej, udał się do 14. *Leyb-Gwardystów* w pewnym Gościnnym Domu stojących, y wybierających się także w drogę do *Koblentz*. Zabronił im wyjazdu tego imieniem Króla. Gwardystowie profilili o pokazanie sobie na piśmie Królewskiego tego Ordynansu; ale gdy Pan de *Luxembourg* Ordynansu takiego pokazać nie mogli, zaczym nazajutrz oni zaraz do *Koblentz* wyiechali.

ADDYTAMENT DO GAZETY WARSZAWSKIEY

DNIA 19. LISTOPADA ROKU 1791.

Z Warszawy dnia 19. Listopada. Reszta nowey Konstytucyi o URZĄDZENIU SĄDOW MIEYSKICH Y ASSESSORYI.

510. Assessoria dla wszystkich Sądów Pierwszych y Wyższych Instancyi, ustanowij taxę od Pieczęci, opłatę od wszelkich Transakcyi, Indukt, y Extraktów, y takową taxę, tudzież uklad Penfyi Stanem do approbaty, approbowane zaś wszystkim Sądem do zachowania poda.

410. Wszystkie Adiudicata kar, które Sady przez połowę przylądzać sobie zwykły, uchylamy; chcąc aby Urzędy Sądowe, y ich Officyaliści, tudzież Słudzy, za samą tylko pracę, z opłaty Papieru Stępowanego, Pieczęci, Transakcyi, Indukt, y Extraktów, nadgrode swoją mieli, nie zaś z kary, która dla zysku mogłaby narażać Sędziów na zbyteczne Stron ukaranie.

510. Wszystkie penfye dla Sędziów, lub Officyalistów, y ich Sług w Sądach, Pierwszych, Appellacyjnych, y Naywyższych Instancyi, tudzież Kancellaryach rzeczonych Sądów Mieyskich, oddać opłacane będą z dochodu zwyż wymienionego; a którybykolwiek z Sędziów, lub Officyalistów rzeczonych Sądów dotąd na opłacie Lisfy Cywilney Penfya swoją miał zabezpieczoną, tego Penfya, na opłatę Prawem terazniyszyni dla Sądów oznaczoną, przenosiemy, ieżeli na Urzędzie zostanie.

610. Dla Sędziów Assessorkich, y Officyalistów, tudzież Sług tego Sądu, taką Penfya naznaczamy, iaka jest Prawem opisana dla Kommissarzów inszych Kommissyi; a co się tycze Sędziów Niższych, ich Officyalistów y Sług, będzie zachowana proporcya, stołownie do Urzędów y Miał, w których też odbywają. Gdyby zaś percepta niewystarczała na opłatę dla wszystkich Sędziów, tedy w niedopłaceniu wszystkim równa proporcya ma być zachowana.

710. Kommissya Skarbowa wraz z Assessorą y Policją przez swych Delegowanych uży Spółb całej manipulacyi dochodu Sądowego, tak jednak, aby Skarb Rzplitey defeksu nie miał na Papierze Stępowanym, mając za prawidło, aby tylko sama Assessoria y Policya y Kommissya Skarbowa o Papier Stępowany, y o inne Sądowe opłaty czyniła immediate, a zaś niżsi Dozorcy czynili mediate przez swą respektive Naywyższą Zwierzchność, do czego tym Magistraturom takowe podaliśmy Prawidła. 110. Ażeby Percepta niemogła być inaczey ciągnięta, tylko z Protokołów Sądowych y Kancellaryi, tudzież z Aslygnacyi y Rewerłów na Papier Stępowany wydanych. 120. Expensa zaś odciągnięta będzie z ustanowionego raz na zawsze Etablu, którego odmienniać nie będzie nigdy wolno bez wiadomości y Pózwolenia Seymu.

810. Cokolwiek od ustanowioney opłaty zbywać będzie dochodu, ten corocznie, przy zakończonych Rachunkach między Magistraturami, oddany być ma do Skarbu Publicznego, a Kommissye Skarbowe takowy dochód w Perceptie Dochodów Rzeczypospolitey co Seym podawać będą, który to Dochód ma być odkładany na zabezpieczenie oznaczoney Penfyi Sędziowskiej. Gdyby zaś się pokazało, iż Superata przewyższa roczną Opłatę dla wszystkich tych

Sędziów, w ten czas połowa Jego zachowana, a druga na inne potrzeby Rzeczypospolitej użyta być może.

gno Urzędy Wykonawcze, podług ułożonego raz na zawsze przez Asesoryą przepisu, kosztom Stron prowadzących opłacane być mają. KONIEC.

Drugą Nową Konstytucją, około trzech Arkuszy zawierającą, zaczynamy dawać po części w *Addyamentach*, dla wiadomości y wygody Publiczney Obywatelów.

KOMMISSYA SKARBOWA RZECZYPTET OBOTGA NARODOW.

I. *Miejsce Komisji* — Komisya Skarbowa Obojga Narodów, odbywać się ma w Mieście Rezydencyi Krolewskiej.

II. *Skład Komisji* — imo. Komisya Skarbowa Obojga Narodów, składać się ma z Podskarbieh, i z Szefuatu Kommissarzy, iako to: 1. Dwoch Senatorów, to jest: jeden z Korony alternatą, między Prowincjami Koronnemi obierany, a drugi z Senatorów Litewkich. 2. Osmiu z Stanu Rycerskiego, to jest: Czterech z Korony, po dwóch z każdej Prowincyi Koronney, a Czterech z Litwy. 3. Sześciu z Plenipotentów Miał na Sejm, to jest: po dwóch z każdej Prowincyi Koronney, a dwóch z Litwy.

2do Wzysley Kommissarzy Skarbowi, obierani będą na Sejmach Ordynaryjnych co dwa lata z Kandydatów, a na każdej takiej co lat dwie Elekcyi, Kommissarze Skarbowi, mogą być na dalszy czas znowu obrani.

3to Obrany na Komissarza Skarbowego być nie może. 1. Kto niema od Roku niewątpliwey Poselski Dziedziczny, z Stanu Rycerskiego Ziemskiej, a Obywatel Miału Miejskiej, *respective* swoiey Prowincyi. 2. Kto nie był choć raz na Funkcyi publiczney od Elekcyi zależącej. Wyższone lat 6. bez przerwy w Skarbie Rzeczypospolitej na Stopniu Oficjalisty przy boku Komisji, lub na Stopniu Superintendenta, Kontraregistrowa, y Kasyera Skarbowego, poczytane być mają, za odbycie Funkcyi publiczney. 3. Kto jest obowiązany aktualną służbą Weykową. 4. Kto jest Posłem na Sejm.

4to. Prezesem w Komisji Skarbowey, będzie jeden z Podskarbieh. Podskarbowie Koronni y Litawscy, ułożą między sobą kolej Prezydencyi, z równym wymiarem czasu, co do Prezydencyi, między Koroną y Litwą. Gdyby żadnego Podskarbiego Przytomnego nie było, wtedy Prezydować będzie pierwszy z porządku Kommissarz Koronny, jeżeli kolej Prezydencyi przypadnie na Podskarbiego Koronnego, Litewski zaś, jeżeli kolej Prezydencyi przypada na Podskarbiego Litewskiego.

5to. Prezydujący z Korony y Litwy wyznaczać mogą po trzech Asessorów, którzy po wykonaniu Przyjehi na Sekret Izby, zasiadać będą w Komisji *cum voce consultiva*, takowe jednak w Komisji zasiadanie, nie ma być rozumiane za odbycie Funkcyi Publiczney.

6to. Komplet Komisji będzie następujący: w obiektach nie dotyczących się Miał, y nie Handlowych, komplet składać się ma z 5. najmniej Osob, *vocem decisivam* w Komisji mających, ze Stanu Szlacheckiego z którychkolwiek bądź Prowincyi, a wtedy Kommissarze Miejscy zasiadać będą w Komisji *cum voce consultiva*, w obiektach zaś dotyczących się Miał y Handlowych, komplet Komisji składać się ma z pięciu najmniej Osob, *vocem decisivam* w Komisji mających, a to bez różnicy tak z Osob Szlacheckiego stanu, iako y z Kommissarzów Miejskich: W obiektach zaś dotyczących się Miał i handlowych, gdy będzie rzecz o interes Izcególnie Miał Litewkich, Kommissarze z Plenipotentów Miał Koronnych, w równej liczbie z Litewskimi decydować mają. A gdyby bądź Koronni, bądź Litawscy Plenipotenci do kompletn swiego nie znajdowali się, Kommissarze Skarbowi z Stanu Szlacheckiego iani decydować będą.

7mo. Kommissarze brać będą Pensyą roczną, przy Tabelli Expens Publicznych oznaczoną; wypłacanie zaś takowey Pensyi ma być w iopolobie niżej opisanym. Podskarbowie, po nieważ są Pensyą Ministrowi opatrzeni, do Pensyi Kommissarskiej nie należą.

(*Ref. za potym*)